

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ МАТЕРІАЛЬНИХ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Важливе місце в автоматизації облікових процедур належить завданням, пов'язаним з обліком основних засобів. Автоматизоване вирішення завдань з обліку базується на створенні і веденні інформаційної бази про наявність основних засобів, яка формується на основі інвентарної картотеки.

Призначення АРМ бухгалтера з обліку основних засобів полягає у виконанні системних обліково - контрольних операцій:

- автоматизація документування первинної інформації;
- оперативного управління, контролю за наявністю і рухом основних засобів;
- видачі на запит необхідної інформації на друк або екран дисплею.

Технологічний процес обробки інформації на АРМБ складається із наступних етапів:

- 1) підготовка первинної інформації;
- 2) створення інвентарної картотеки на момент впровадження;
- 3) створення нормативно - довідкової інформації на момент впровадження;
- 4) створення набору даних руху основних засобів;
- 5) проведення розрахунків і занесення інформації в базу даних ;
- 6) формування інформації для наступного використання;
- 7) проведення аналізу результативної інформації;
- 8) прийняття управлінських рішень за отриманими результатами;
- 9) передача даних у суміжні АРМБ;
- 10) ведення окремо податкового і бухгалтерського обліку з використанням різних методів амортизації.

Для обробки інформації з обліку основних засобів доцільно використовувати кількарівневу систему АРМБ. Управління роботою кожного АРМБ і вибір функцій здійснюється автономно в діалоговому режимі через головний модуль.

На рис.1 наведений один з варіантів організації інформаційного взаємозв'язку АРМБ .

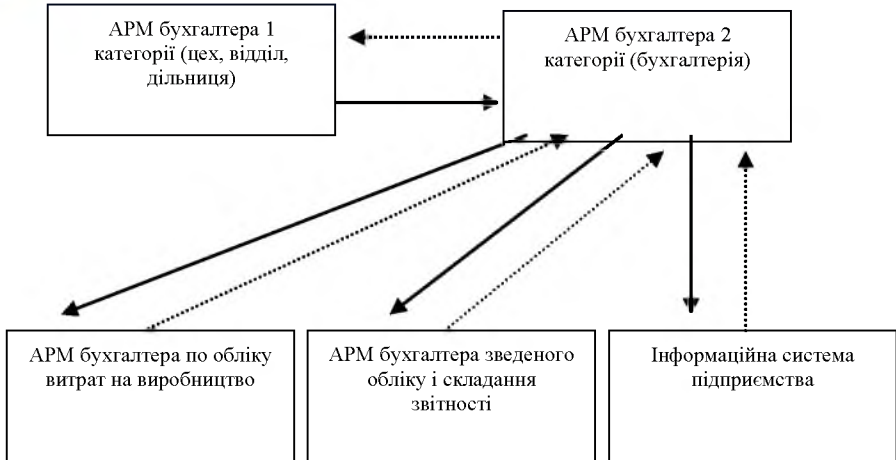

Рис. 1. Схема взаємодії АРМ бухгалтера з обліку основних засобів з іншими АРМ та інформаційною системою підприємств

Людино - машинна взаємодія при роботі на АРМ бухгалтера з обліку основних засобів організується по кількох етапах.

На першому етапі здійснюється ввід дати (поточної і розрахункової) і пароль бухгалтера.

На другому етапі на екран монітора виводиться головне меню, яке відображає список функцій, які виконуються на АРМБ.

На третьому етапі здійснюється конкретизація виду робіт вибраної функції із списку головного меню.

На четвертому етапі здійснюється заповнення первинної інформації, розрахунок, вибір вихідної інформації або виконуються відповідні програмні модулі.

Система санкціонованого доступу передбачає визначення різних рівнів користувача: наприклад,

- I рівень - головний бухгалтер або його заступник,
- II рівень - відповідальний виконавець,
- III рівень - програміст.

На початку роботи АРМ бухгалтера перевіряється наявність вільної пам'яті і здійснюється контроль розрахунків на певну дату. Головне меню для вирішення завдань з обліку, контролю і аудиту має наступний вид:

1. Нормативне - довідкова інформації (НДІ).
2. Операції з обліку основних засобів.

3. Вихідна інформація.
4. Введення інформаційної бази.
5. Контрольне - аналітична робота.

В режимі «НДІ» здійснюється коректування і формування НДІ. В режимі «Операції з обліку основних засобів» здійснюється ввід і обробка вхідної інформації, проводиться робота з інвентарною картотекою. В режимі «Вихідна інформація» здійснюється розрахунок і відображення вихідної інформації. В режимі «Введення інформаційної бази» ведуться роботи по автоматизованій інвентарній картотечі. В режимі «Контрольне - аналітична робота» здійснюється аудиторська перевірка.

Для формування вхідної інформації використовуються як операції роботи зі стандартними уніфікованими формами, так і автоматизоване документування шляхом формування первинного документу різної форми. При цьому формуються дані по всіх видах господарських операцій. Вони можуть як відображатися на екрані, так і видаватися на друкарський пристрій. Інформаційне забезпечення створюється у вигляді локальної бази АРМ бухгалтера.

Важливе значення при введенні інформації має забезпечення високої достовірності вихідних даних, тому в АРМ бухгалтера повинен бути реалізований процес автоматизації виявлення помилок в даних, які вводяться.

Програмне забезпечення для вводу і обробки даних первинного обліку включає набір формалізованих процедур, які забезпечують:

- 1) ввід даних у відповідності зі структурою первинного документа;
- 2) контроль реквізитів, що вводяться на основі заведених методів;
- 3) контроль машиночитних документів;
- 4) коректування даних первинного обліку;
- 5) алгоритмічна обробка показників первинного обліку;
- 6) організація баз даних;
- 7) вивід на екран введених даних первинного обліку.

При формуванні первинного документу і НДІ у користувача повинна бути можливість модифікувати стандартні форми. При цьому йому пропонується типова форма, на основі якої він формує необхідну йому форму первинного документу шляхом доповнення або коректування [37]

Формування необхідного первинного документу забезпечує генератор друкарських форм. Розрахунок і відображення вихідної інформації здійснюється після вводу НДІ і первинної інформації.

Для аналітичного обліку основних засобів ведеться автоматизована інвентарна картотека, в якій відображається всі дані необхідні для управління і обліку. З її допомогою бухгалтер має можливість проаналізувати стан основних засобів, термін їх служби, види ремонтів, суми нарахованого зносу, суми переоцінки, правильність застосування процентів амортизаційних відрахувань.

Слід зазначити, що перелік функцій АРМ бухгалтера з успіхом реалізований в таких пакетах прикладних програм як «Бест 3», «Бест 4» (м. Київ), «Товстий Ганс 3.0» (м. Запоріжжя), корпоративна система «Галактика» (м. Москва), «1 С: Підприємство 7.7», «1С: Бухгалтерія» (м. Москва) та ін. Причому дані програми володіють не тільки багаторівневими архітектурами по веденню аналітичного та синтетичного обліку (в тому числі і обліку основних засобів), а і розвинутим інструментарієм по проведенню аналізу та моделювання господарських процесів на підприємстві.

Таким чином комплексний підхід до обліку, контролю, аналізу, аудиту і управління основними засобами з використанням АРМБ дозволяє не тільки оперативно отримувати всі необхідні дані за певний період часу, а й провести якісну оцінку їх використання, що суттєво підвищує ефективність застосування такої інформації в управлінському процесі.

Література:

1. Адамик О. В. Інформаційна технологія автоматизованого вирішення задач обліку необоротних активів [Текст] / О. В. Адамик // Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Тернопіль, 11 трав. 2016 р.] / редкол. : З. В. Гуцайлюк, В. А. Дерій, Г. П. Журавель [та ін.]. - Тернопіль : ТНЕУ, 2016. - С. 29-31.
2. Адамик О.В. Інвентаризація в умовах автоматизованої обробки даних: формування показників та відображення їх в обліку // Тернопіль: ТНЕУ, 2018, 2018
3. Івахненко, С. В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навч. посіб., 4-те вид., випр. і доп./ Івахненко С. В. – К.: Знання, 2008. – 343 с.
4. Клименко, О. В. Інформаційні системи і технології в обліку: навчальний посібник/ О. В. Клименко. – К.: Центр учбової літ-ри, 2008. – 320с.